

Αθήνα, 14.2.2000

Άρθρο Πρωθυπουργού στην Ελευθεροτυπία

Στις παραμονές ένταξης της οικονομίας μας στην ΟΝΕ τίθενται όλο και πιο συχνά τα ερωτήματα για την πορεία της χώρας μας στη "μετά-ΟΝΕ" εποχή. Πρέπει να υπογραμμίσω τρεις οπτικές που είναι κρίσιμες για την απάντηση στο ερώτημα αυτό.

Πρώτη οπτική είναι ότι τις επιπτώσεις από την ΟΝΕ πρέπει να τις δούμε σε συνδυασμό με το σύνολο των βασικών οικονομικών και πολιτικών συνθηκών που διαμορφώνονται στην τρέχουσα περίοδο. Οι επιπτώσεις από την ΟΝΕ πέρα από το να έχουν μια αυτοτέλεια, προκύπτουν από τη διαπλοκή πολλών παραγόντων και τη συσσώρευση επιδράσεων από πολλές αλλαγές.

Δεύτερο και κρίσιμο σημείο είναι ότι ο τελικός και κύριος προσδιοριστικός παράγοντας της εξέλιξης της οικονομίας μας μέσα στην ΟΝΕ είμαστε εμείς οι ίδιοι. Είναι οι στρατηγικές, οι συμπεριφορές, οι αντιδράσεις των πρωταγωνιστών της οικονομίας μας, δηλ. του παραγωγικού και επιχειρηματικού δυναμικού, των εργαζόμενων, του Κράτους.

Τρίτο σημείο. Είναι λάθος η αναγωγή στην ΟΝΕ όλων των θετικών επιδόσεων ή των αρνητικών εξελίξεων, και των προβλημάτων. Η ένταξη στην ΟΝΕ έχει πολύ συγκεκριμένες επιδράσεις. Αναμφίβολα θετικές. Όμως η ΟΝΕ δεν είναι η γενεσιουργός πηγή, ούτε όλων των θετικών εξελίξεων που θα γνωρίσουμε, ούτε όλων των προβλημάτων. Η ένταξη στην ΟΝΕ δε δημιουργεί πρόσθετα σοβαρά προβλήματα. Όμως αυτό δεν σημαίνει ότι τα προβλήματα της χώρας μας θα πάψουν να υπάρχουν ή να προκύπτουν. Όπως δεν ισχύει κάτι τέτοιο και στις άλλες χώρες-μέλη. Η γένεση προβλημάτων μπορεί να μην έχει ως αίτιο την ΟΝΕ, αλλά και δεν εμποδίζεται από την ΟΝΕ. Προσδιορίζεται από τη δυναμική της πραγματικότητας. Συνολικά, η κρίσιμη σύγκριση είναι μεταξύ της

πραγματικότητας που θα έχουμε και αυτής που θα είχαμε, αν είμασταν εκτός ONE. Η χώρα μας θα αντιμετωπίσει πολλές προκλήσεις και πιέσεις στα επόμενα χρόνια. Αυτές θα τις αντιμετωπίζει έτσι κι αλλιώς, δηλ. είτε μέσα, είτε έξω από την ONE. Όμως μέσα στην ONE η αφετηρία είναι ευνοϊκότερη.

Πολύ συχνά η ένταξη στην ONE ταυτίζεται με τη μείωση των επιτοκίων, των ελλειμμάτων, του πληθωρισμού. Αυτό είναι μια απλούστευση. Η ONE δεν είναι απλώς μια ιστορία οικονομικού χαρακτήρα. Η ένταξή μας στην ONE έχει και βαθύτατες πολιτικές προεκτάσεις στο επίπεδο της ίδιας της πολιτικής, και ιδιαίτερα στο χαρακτήρα της οικονομικής πολιτικής.

Πιο συγκεκριμένα, τίθενται περιορισμοί στις δυνατότητες της εκάστοτε κυβέρνησης να ανατρέψει οικονομικά δεδομένα, θυσίες, να δημιουργεί κυκλικές εκλογικές ανισορροπίες και γενικά να οδηγεί την οικονομία σε οπισθοδρόμηση.

Στην ουσία, για πρώτη φορά εδώ και αρκετές δεκαετίες η ελληνική οικονομία έχει την προοπτική μιας μακρόχρονης σταθερότητας, ενός αυξημένου βαθμού βεβαιότητας στο πεδίο της οικονομικής πολιτικής. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος, το κρατικά διευθυνόμενο τραπεζικό σύστημα, το τίμημα των υψηλών πραγματικών επιτοκίων, με το premium του κινδύνου, η αβεβαιότητα για την τύχη της προσωπικής αποταμίευσης, για τη διαχείριση των ρευστών διαθεσίμων της επιχείρησης, όλα αυτά υποδηλώνουν αλλαγές με πολλαπλές συνέπειες για το οικονομικό περιβάλλον των ατόμων, της επιχειρηματικής δραστηριότητας, για τις σχέσεις Κράτους-Αγοράς, για τις νέες δυνατότητες που διαμορφώνονται.

Η οικονομική σταθερότητα συνδυάζεται όμως με δύο πρόσθετα σημαντικά στοιχεία. Με μια επίσης ιστορικά νέα περίοδο βελτίωσης της συνεργασίας και της θέσης της χώρας στη ΝΑ Ευρώπη. Και με ένα επενδυτικό πρόγραμμα 16 τρις δρχ., που αποτελεί τεράστια στήριξη της αναπτυξιακής διαδικασίας. Οι τρεις αυτές εξελίξεις δημιουργούν ένα πρωτόγνωρο περιβάλλον για τις οικονομικές πρωτοβουλίες και δραστηριότητες. Από μόνες τους θα είναι πηγή μιας σημαντικής αναπτυξιακής πορείας για τα επόμενα χρόνια, η οποία είναι ήδη αισθητή.

Αν ωστόσο από τη σταθερότητα της οικονομικής διαχείρισης διαμορφώνονται νέες ευκαιρίες - και πράγματι διαμορφώνονται - αυτό δεν σημαίνει ότι η αξιοποίησή τους είναι δεδομένη. Η οικονομία μας, η επιχειρηματική δραστηριότητα, το πλέγμα των οικονομικών και κοινωνικών σχέσεων που θα διαμορφώνονται, θα βρεθούν στο προσεχές μέλλον αντιμέτωπα με δύο αντιφατικές πραγματικότητες.

Η πρώτη είναι ο εύκολος δρόμος που θα απορρέει από τις μεγάλες αλλαγές, που όπως αναφέρθηκε, θα προκύψουν από την ένταξη στην ενιαία νομισματική ζώνη του ευρώ.

Η δεύτερη είναι ο δύσκολος δρόμος που πρέπει να διανυθεί για τη συνεχή διεύρυνση, διαφοροποίηση και ισχυροποίηση του παραγωγικού μας συστήματος. Ο πρώτος δρόμος χωρίς το δεύτερο, θα εξαντλήσει σύντομα τη διάρκειά του. Ο δεύτερος θα διευκολυνθεί από τον πρώτο, στο μέτρο που θα αξιοποιούνται οι θετικές αλλαγές και θα μετατρέπονται σε παραγωγική συγκρότηση. Οι εξελίξεις των τελευταίων ετών είναι ενθαρρυντικές για μια τέτοια εξέλιξη.

Στη φάση που ακολουθεί, πρέπει ως χώρα να δώσουμε τη μάχη στο πεδίο της τεχνολογίας, της γνώσης, της καινοτομίας. Στα πεδία που θα κρίνουν την ανάπτυξη, την ευημερία, τη συνοχή της κοινωνίας μας. Κυρίως με έμφαση στην ανταγωνιστικότητα, την τεχνολογία, την εκπαίδευση, την ικανότητα πρόοδου σε συνθήκες εντεινόμενου ανταγωνισμού, αλλά και μεγαλύτερης νομισματικής σταθερότητας. Αλλά και με έμφαση στη δημοκρατία, στους θεσμούς, στα κοινωνικά δικαιώματα.

Με το εκλογικό αποτέλεσμα της 9ης Απριλίου ελπίζω ότι ο ελληνικός λαός θα μας εμπιστευθεί και το νέο αυτό στοίχημα. Να οδηγήσουμε τη χώρα προς τα εμπρός, χωρίς αβεβαιότητες, χωρίς ταλαντεύσεις. Στο παγκόσμιο σκηνικό οι καιροί είναι δύσκολοι. Το πλοίο της Ελλάδας πρέπει στα τέλη της επόμενης τετραετίας να έχει εκτελέσει το δρομολόγιό του με τη μεγαλύτερη δυνατή επιτυχία.